

GK : 114
7/12810

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Gelir İdaresi Başkanlığı

SAYI : B.07.1.GİB.0.03.82/8211-991
KONU : Yazılı Soru Önergesi

27.04.2010*038580

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığının 03.03.2010 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/12810-20483/42819 sayılı yazısı.

İstanbul Milletvekili Sayın Ayşe Jale AĞIRBAŞ'ın Başbakanımız Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN'a tevcih ettiği, Sayın Başbakanımızın da kendileri adına koordinatörlüğünde cevap verilmesini tensip etmiş oldukları 7/12810 esas no.lu yazılı soru önergesinde yer alan hususlara ilişkin cevabımız aşağıda açıklanmıştır.

Bilindiği üzere, dünya ekonomisi 2008 yılı ortalarında başlayarak son seksen yılın en ağır krizlerinden birini yaşamıştır. Ancak, ülkemizde 2002 yılından bu yana sağlanan siyasi istikrar ortamında uygulanan ekonomik politikalar ve yapılan reformlar neticesinde, Türk mali sisteminin krizlere karşı dayanıklılığı artmıştır. Tavizsiz uygulanan mali disiplin, Türkiye'deki ekonomik mali istikrarın en önemli sigortası olmuştur. Ekonomideki istikrarın devamı ve dış piyasalardaki olumsuzluklardan finansal ve reel sektörün en az düzeyde etkilenmesi için hükümetimiz gerekli tedbirleri zamanında ve etkili şekilde almış olduğundan tüm dünyada ortaya çıkan ekonomik krizin Türkiye ekonomisi üzerinde etkisi sınırlı olmuştur.

Diğer taraftan, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 48 inci maddesi uyarınca çok zor duruma düşen mükelleflerin borçları için, azami 36 aya kadar taksitlendirilmek suretiyle ödeme kolaylığı sağlanabilmekte olup, Devlete ait olan ve Bakanlığımıza bağlı tahsil dairelerince tahsil olunan amme alacakları için taksitlendirme yetkisi Maliye Bakanına verilmiş bulunmaktadır.

Bu yetki kullanılmak suretiyle 30.10.2008 tarih ve 27039 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Seri: B Sıra No: 4 Tahsilat Genel Tebliği ile bir düzenleme yapılmış bulunmaktadır. Buna göre, 01.09.2008 tarihi itibarıyla vadesi geldiği halde ödenmemiş olan ve Devlete ait olup Bakanlığımıza bağlı tahsil dairelerince takip ve tahsil edilen (2008 yılı gelir ve kazançları için tahakkuk eden geçici vergi ve bu vergi ile birlikte ödenmesi gereken damga vergisinden olan amme alacakları hariç) tüm amme alacaklarının yıllık %3 tecil faizi alınarak 18 ayda 18 eşit taksitte ödenmesine imkan sağlanmış olup taksit ödeme süresi halen devam etmektedir.

Ayrıca, spor kulüplerinin Bakanlığımıza olan borçları; 31.07.2004 tarihli ve 25539 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 5228 sayılı Bazı Kanunlarda ve 178 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun geçici 6 ncı maddesi ile 5 yılı, 06.06.2008 tarihli ve mükerrer 26898 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 5766 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunda ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun geçici 2 nci maddesi ile de 10 yılı aşmamak üzere ve uygulanmakta olan tecil faizi oranının 1/6'sı dikkate alınmak suretiyle tecil ve taksitlendirilmiş olup, halen bu ödemeler devam etmektedir.

Öte yandan, 5510 sayılı Kanuna 15.05.2008 tarihli ve 5763 sayılı Kanunun 27 nci maddesiyle ile eklenen geçici 24 üncü madde ile 31.07.2008 tarihli ve 5797 sayılı Kanunun 4 üncü maddesiyle eklenen geçici 25 inci madde ile yapılan düzenlemelerle Sosyal Güvenlik Kurumuna borcu bulunan işverenlere ödeme kolaylıkları getirilmiştir.

Bu çerçevede, 5510 sayılı Kanunun geçici 24 üncü maddesine göre; 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu ile 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa göre sigortalı olanların, 31.03.2008 tarihine kadar olan prim ve sosyal güvenlik destek prim borçları, maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden iki ay içinde yazılı olarak başvurulması kaydıyla peşin veya 24 aya kadar taksitlendirilebilecektir.

5510 sayılı Kanunun Geçici 25 inci maddesinde ise 5510 sayılı Kanunun geçici 24 üncü maddesi kapsamına giren borçları anılan madde hükümlerine göre yapılandırılmamış olan işveren ve sigortalıların bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren yirmi gün içinde yazılı olarak Kuruma başvurmaları kaydıyla, söz konusu madde kapsamına giren borçlarının bu maddede belirtilen şartlarla peşin veya oniki aya kadar taksitler halinde ödeneceği hükmüne bağlanmıştır.

Peşin ödeme yolunun tercih edilmesi halinde, hesaplanan gecikme cezası ve gecikme zammının % 80'i terkin edilmiş olup, taksitle ödeme yolunun tercih edilmesi durumunda ise hesaplanan gecikme cezası ve gecikme zammının % 50'sinin 12 eşit taksitte ödenmesi şartıyla kalan % 50'si terkin edilmektedir.

Söz konusu düzenlemelerle 2008 yılında işveren ve sigortalılara ödeme kolaylıkları sağlanmış olup, bu düzenlemelerden yararlanan işveren ve sigortalılardan borçları 24 ay taksitle bağlananların taksit ödeme yükümlülükleri halen devam etmektedir.

Yukarıda açıklananlar haricinde, vergi ve sigorta prim borçları için uygulanan taksit sürelerinin uzatılması ya da tecil faizi oranlarının daha düşük uygulanabilmesi hususunda yeni bir çalışma bulunmamaktadır.

Diğer taraftan, vadesinde ödenmeyen amme alacaklarının, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde takip ve tahsil edilmesi yasal zorunluluk olup, anılan Kanunun 62 nci maddesine göre haciz işlemi, borçlunun mal bildiriminde gösterilen veya tahsil dairesince tespit edilen, borçlu veya üçüncü şahıslar elindeki menkul malları ile gayrimenkullerinden, alacak ve haklarından amme alacağına yetecek miktarının tahsil dairesince haczolunmak suretiyle gerçekleştirilmektedir.

Anılan Kanunun "Üçüncü Şahıslardaki Menkul Malların, Alacak ve Hakların Haczi" başlıklı 79 uncu maddesinde ise, hamiline yazılı olmayan veya cirosu kabil senede dayanmayan alacaklar ile maaş, ücret, kira vs. gibi her türlü hakların ve fiilen tutanak düzenlenmek suretiyle haczi kabil olmayan üçüncü şahıslardaki menkul malların haczinin, borçlu veya zilyed olan veyahut alacak ve hakları ödemesi gereken gerçek ve tüzel kişilere, kurumlara haciz keyfiyetinin tebliği suretiyle yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

Madde hükmünden de anlaşılacağı üzere, üçüncü kişiler nezdindeki hak ve alacakların haczi için bu kişilere haciz keyfiyetinin tebliğ edilmesi gerekmekte olup, bu tebliğ işleminin kağıt ortamında veya elektronik ortamda gerçekleştirilmesinin haciz işlemine bir etkisi bulunmamaktadır.

Diğer bir ifadeyle, e- haciz olarak tanımlanan uygulama, 6183 sayılı Kanunun 79 uncu maddesi uyarınca düzenlenen haciz bildirilerinin ilgililere tebliğ usulüne ilişkin bir uygulama olup, üçüncü kişilere haciz bildirisinin posta vasıtasıyla veya elektronik ortamda tebliğ edilmesi farklı bir sonuç doğurmamaktadır.

Bu itibarla, vadesinde ödenmemiş amme alacaklarının takip ve tahsili 6183 sayılı Kanundan kaynaklanan bir yasal zorunluluk olup, “e-haciz” uygulamasının kayıt dışı ekonomiyi besleyebilecek nitelikte olduğu ve satışları olumsuz yönde etkileyeceği şeklindeki düşünceye katılmamaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK
Maliye Bakanı